

Lastensuojelu erityispedagogiikan tukena 4 op

Kevätlukukausi 2026

Sisällysluettelo

Osaamistavoite ja sisältö	3
Aikataulu	4
Suoritustapa ja ohjeet	6
Monimuoto-opintojen opintoryhmätyöskentely	12
Opettajien esittely	15

Osaamistavoite ja sisältö

Osaamistavoitteet

Opiskelija tuntee lastensuojelun nykytilannetta ja tutkimusta kentällä sekä on perehtynyt lastensuojelun menettelytapoihin ja niitä ohjaavaan lainsäädäntöön. Opiskelija tunnistaa lastensuojelun tarpeen syntymissyitä ja eri näkökulmia lasten ja nuorten tukemiseen sekä ymmärtää lastensuojelun ja erityispedagogiikan monitahoisien yhteistyön merkityksen.

Sisältö

- lastensuojelua koskevat säädökset
- lastensuojelun keskeiset käsitteet
- lastensuojelun toteuttaminen

- lasten ja nuorten sekä huoltajien tukeminen
- monitahoinen yhteistyö erityisopetuksessa, kasvatuksessa sekä lastensuojelussa

1

¹<https://utu.onedu.fi/verkkojulkaisut/wp-content/uploads/sites/2/2014/11/ope.jpg>

Aikataulu

Luennoitsija on emeritusprofessori, dosentti Leo Nyqvist. Luennoille osallistutaan etäyhteydellä osoitteessa:

<https://utu.zoom.us/my/leonyq>

Kirjoita osoite selaimen hakukenttään (kopiointi ja liitä -toiminnot saattavat aiheuttaa ongelmia).

Luennot myös tallennetaan.

Viikko 5

VERKKO-OPINNOT: Itsenäinen opiskelu

MONIMUOTO-OPINNOT: Opintoryhmä

Viikko 6

MONIMUOTO- JA VERKKO-OPINNOT:
luennot ti 4.2. JA ke 5.2. klo 17.00–19.00

Viikko 7

MONIMUOTO-JA VERKKO-OPINNOT: luennot to 13.2. klo 17.00–19.15

MONIMUOTO-OPINNOT: Opintoryhmä

Viikko 8

VERKKO-OPINNOT: Itsenäinen opiskelu

MONIMUOTO-OPINNOT: Opintoryhmä

Viikko 9

MONIMUOTO- JA VERKKO-OPINNOT:
luennot ti 25.2. klo 17.00–19.15 (huom, to 27.2. luennot peruutettu ja muita luentoja

hieman pidennetty)

Viikko 10

MONIMUOTO – JA VERKKO-OPINNOT:
Itsenäinen opiskelu

Viikko 11

VERKKO-OPINNOT: Itsenäinen opiskelu

MONIMUOTO-OPINNOT: Opintoryhmä

Viikko 12

MONIMUOTO-JA VERKKO-OPINNOT: Itsenäinen opiskelu

Oppimispäiväkirjan/esseen palautuksen ajankohdat:

Voit valita itsellesi sopivan tehtävän palautusajan seuraavista vaihtoehdoista.

6.3.2025 → arviointi 27.3.2025

28.3.2025 → arviointi 18.4.2025

11.4.2025 → arviointi 2.5.2025

(+ tarvittaessa 31.5.2025 mennessä)

Kuva 1: Dafne Cholet www.flickr.com

Suoritustapa ja ohjeet

Opintojakson suorituksena on oppimispäiväkirja TAI essee luentojen ja kirjallisuuden pohjalta. Tehtävän voi tehdä yksilö-, pari- tai pienryhmätyönä. Moodlen keskustelualueella on mahdollisuus ilmoittaa halukkuudesta ryhmätyöhön.

Portfoliomuotoinen oppimispäiväkirja

Oppimispäiväkirja on muodoltaan esseetä vapaampi ja omakohtaisempi. Esseen tapaan myös oppimispäiväkirja rakennetaan sekä luentojen että itse valitsemasi kirjallisuuden pohjalta (ei vain luentojen pohjalta). Halutessasi oppimispäiväkirja voi sisältää muutaakin kuin kirjoitettua materiaalia, eli esimerkiksi kuvia, aiheeseen liittyviä lehtileikkeitä, videopätkiä, linkkejä, podcasteja tms. materiaalia, johon olet tutustunut opintojakson aikana tai tuottanut osaksi oppimispäiväkirjaasi. Oppimispäiväkirjan saa toteuttaa myös perinteisellä tyylillä (vain tekstimuodossa), mutta kannustan pohtimaan, minkälaisen oppimispäiväkirjan haluat toteuttaa, millä tavoin ja minkälaisen kokonaisuuden koostaminen innostaisi sinua itseäsi.

Oppimispäiväkirjan tärkein tavoite on tuoda esille omaa pohdintaasi – ei toistaa ja referoida luentoja. Oppimispäiväkirjasta tulee kuitenkin käydä ilmi perehtyneisyys kurssin sisältöihin ja sen tueksi lukemaasi tieteelliseen kirjallisuuteen. Muista myös viitata asianmukaisesti käyttämiisi lähteisiin.

Oppimispäiväkirjan toteutuksessa on mahdollista hyödyntää muutakin kuin kirjoitettua materiaalia, josta johtuen oppimispäiväkirjal-

la ei ole sivu- tai sanamäärää suosituksena. Oppimispäiväkirjan tulee sisältönsä puolesta vastata esseen laajuutta: yksilötyönä oppimispäiväkirja vastaa noin 10–20 sivuista essetä, parityönä 15–30 sivuista ja 3–4 hengen pienryhmässä 25–35 sivuista.

Oppimispäiväkirja tehdään **luentojen ja itse valitsemasi kirjallisuuden pohjalta**, esimerkiksi:

- Lastensuojelun käsikirja ² (THL)
- Jahnukainen, M. (toim.) 2024. Lasten erityishuolto ja -opetus Suomessa. Tampere: Vastapaino.
- Tieteellisiä artikkeleita ja kirjoja lastensuojelun alueelta.

Muista merkitä käyttämäsi kirjallisuuden lähdeviitteet ja lähdeluettelo.

Sisällytä oppimispäiväkirjasi kansilehti: Nimi, sähköpostiosoite, työn palautuspäivämäärä, opintojakson nimi ja opintopistemäärä. Palauta oppimispäiväkirja Moodle-alueella olevaan tehtävän palautuskansioon. Katso lisäohjeita Opiskelijan yleisoppaasta. ³

Mikä on oppimispäiväkirja?

Lindblom-Yläne ym. (2003) määrittelevät oppimispäiväkirjan ohjeistetuksi kirjoittamisprosessiksi, jossa keskeistä on analyyttinen ja pohtiva ote. Oppimispäiväkirjan tavoitteena on tukea opiskelijan tietopohjan rakentamista ja kokonais kuvan muodostamista opiskelutavista asioista. Kun opiskelija kirjoittaa oppimispäiväkirjaa, hän samalla luo henkilökoh-

²<https://thl.fi/fi/web/lastensuojelun-kasikirja>

³<https://utu.onedu.fi/verkkojulkaisut/zine/348/cover>

taisen näkemyksen kurssin sisällöistä, jolloin asioiden muistaminen ja ymmärtäminen helpottuu. Oppimispäiväkirja ei tarkoita perinteistä päiväkirjaa, johon kirjoitetaan spontaani omasta elämästä. Se ei myöskään ole pelkkä kopio luennoilla tehdyistä muistiinpanoista. (Lindblom-Ylänne ym. 2003.)

Huomaa: poiketen mahdollisesti muista kursseista oppimispäiväkirjan voi tällä opintojaksolla toteuttaa portfolioimaisempaan muotoon luovuutta hyödyntäen.

Oppimispäiväkirjan laatiminen

Oppimispäiväkirjan kirjoittaminen on hyvä aloittaa heti opintojakson alussa. Jos kirjoittamisen aloittaa vasta opetuksen lähes työssä loppuaan, ei enää muista tarkkaan omia ajatuksiaan, joita alun luennot herättivät. Oppimispäiväkirjaan tulee sisällyttää luentojen lisäksi kurssiin kuuluva kirjallisuus. Kirjallisuutta kannattaa lukea kurssin edessä, jolloin ne yhdistyvät luentojen sisältöihin. On tärkeää kirjoittaa omin sanoin, eikä tyytyä vain opettajien kalvojen tai artikkeleiden tekstin kopioimiseen. Oppimispäiväkirjan otteen tulee olla pohdiskeleva ja reflektioiva. Voi olla hyödyllistä kirjoittaa aluksi itseä varten pidempi oppimispäiväkirja, josta tiivistää palautettavan oppimispäiväkirjan.

Oppimispäivän teemoja voi lähestyä esimerkiksi seuraavin kysymyksin:

▪ Mitä opin?

Kerrotaan omin sanoin keskeiset opitut asiat. Kaikkia luentokerralla tai kirjallisuudessa olleita asioita ei tarvitse ottaa esille, vaan voi keskittyä olennaisiin. Ei ole tarkoituksenmukaista suoraan referoida, vaan rakentaa oma näkemys asiasta.

▪ Mikä jäi epäselväksi?

Tämän kysymyksen kohdalla joutuu ensimmäistä kysymystä syvällisemmin pohtimaan luennoilla sekä kirjallisuudessa esille tulleita asioita ja miettimään, onko ymmärtänyt oikein tai onko jokin asia jäänyt epäselväksi.

▪ Mitä pohdin ja mitä oppimani tieto merkitsee itselleni?

Tähän kysymykseen vastaaminen tähtää siihen, että kurssilla käsitellyt asiat muodostuvat osaksi omaa käsitys- ja merkitysjärjestelmää. Tällöin tieto ei jää irralliseksi ja ulko-kohtaiseksi.

Tiedon käyttötapa

Toteava

- tiedon esilletuonti ja kuvailu

Kehittelevä

- tieto ymmärretään ja asiat kerrotaan omin sanoin
- tietoja kyetään soveltamaan uusiin tilanteisiin
- tietojen pohjalta voidaan tehdä analyysjä
- tietojen pohjalta pystytään tekemään synteesejä
- pystytään arvioimaan tietoa

Sisällöt

- kirjatietoa, teorioita ja kurssilla opittuja asioita arvioidaan
- käytetään hyväksi yleistietoa
- nostetaan esiin omia kokemuksia ja havaintoja
- kirjataan esiin omia tunteita ja reaktioita

Oppimispäiväkirjan arviointi

Oppimispäiväkirja arvioidaan numeerisesti asteikolla 0–5. Oppimispäiväkirjan arvioi yliopisto-opettaja Linda Maria Laaksonen. Oppimispäiväkirjan arviointikriteerit (Lindblom-Ylänne ym (2003), Biggsin ymmärtämisen tasoa soveltaen.

Syvällinen ymmärtäminen (5)

- sijoittaa uuden asian laajempaan yhteyteen ja aikaisempiin tietoihinsa
- osoittaa pystyvänsä tiedon soveltamiseen ja arvioimaan ratkaisujaan
- on muodostanut oman käsityksensä asiakokonaisuudesta ja kykenee tarkastelemaan asiaa uudista näkökulmista

Asioiden välisten suhteiden ymmärtäminen (4)

- esittää asiasta yhtenäisen kokonaiskuvan
- tunnistaa teoreettisen tiedon hyvät ja huonot sovellukset

Asioiden ymmärtäminen (3, 2)

- osoittaa ymmärtävänsä erillisiä asioita ja kykenee pohtimaan niitä. Ei kuitenkaan vielä muodostunut kokonaiskuva opiskeltavista asioista. Tiedon soveltaminen puuttuu.
- Oppimispäiväkirja arvosanalla 3 (hyvä) sisältää kaikki oppimispäiväkirjaan vaaditut osa-alueet.

Niukka ymmärtäminen (1)

- osoittaa oppineensa käsitteitä ja määritelmiä. Väärinkäsitykset häiritsevät asioiden ymmärtämistä.

Ei ymmärtämistä (hylätty)

- ei lainkaan panostusta tehtävään ja oppimispäiväkirjassa on perustavanlaatuisia väärinkäsityksiä.

Essee

Mieti jokin mahdollisimman ajankohtainen lastensuojeluun liittyvä ongelma tai kysymys, johon haluat vastata luentojen pohjalta. Ennen kuin aloitat esseen, lähetä aiheesi hyväksyttäväksi, lindamaria.laaksonen@utu.fi. Luentojen lisäksi esseessä hyödynnetään valintasi mukaan kirjallisia lähteitä, esimerkiksi:

- Lastensuojelun käsikirja⁴ (THL)
- Jahnukainen, M. (toim.) 2024. Lasten erityishuolto ja -opetus Suomessa. Tampere: Vastapaino.
- Tieteellisiä artikkeleita ja kirjoja lastensuojelun alueelta.

Merkitse kirjallisuuden lähdeviitteet ja lähdeluettelo. Sivu- tai sanamäärää ei varsinaisesti lasketa, suosituspituus:

Essee Laajuus noin yksilötyö 10–20 sivua parityö 15–30 sivua 3–4 hlö 20–35 sivua Lue alla olevat kasvatustieteiden laitoksen tieteelli-

⁴<https://thl.fi/fi/web/lastensuojelun-kasikirja>

sen esseen yleiset ohjeet. Lisäohjeita on myös Opiskelijan yleisoppaassa.⁵ Esseen tärkein ominaisuus on selkeä ja johdonmukainen rakenne sekä esseelle esittämääsi ”tutkimuskysymykseen” vastaaminen.

Sisältö ja lähdekirjallisuuden käyttö

Tieteellinen essee on yhden aiheen ympärille rakentuva järkevä, rajattu kokonaisuus. Opintoihin liittyvien esseetehtävien tarkoituksena on osoittaa, että opiskelija hallitsee sisällöllisesti ja myös kielellisesti sen asiakokonaisuuden, josta hän tieteellisen esseen laatii. Siinä on oltava punainen lanka, tutkimusidea. Tieteellisen esseen voi laatia monella eri tavalla. Tärkeintä on aiheen rajaaminen, näkökulman valinta ja idea, jotka kiteytyvät myös esseen otsikossa. Tieteellinen essee ei missään tapauksessa ole referaatti lähdekirjallisuudesta, vaan aiheen ja esitettyjen kysymysten pohjalta lähtevä itsenäinen kokonaisuus.

Mitään tarkkaa ja yleispätevää ohjetta käytettävien lähteiden määrästä ei voi antaa. Lähteiden valintaan ja niiden määrään vaikuttavat opintojakson luonne ja se, millaista problematiikkaa esseessä on tarkoitus käsitellä. Lähteiden käytön perusvaatimuksena on kriittisyys ja monipuolisuus. Esimerkiksi pelkkien tietosanakirjojen, Internet-lähteiden tai erilaisten yleistösten varaan ei tieteellistä esseen voi rakentaa. Mikäli opinnoissa, joihin essee tehdään, määritellään tietyt lähteet, tulee niitä käyttää. Halutessasi voit lisäksi käyttää muita lähteitä.

Tieteellisen esseen suunnittelusta ja kirjoittamisesta

Kun olet valinnut aihepiirin, rajaa ja tarkenna näkökulmaa muotoilemalla tutkimuson-

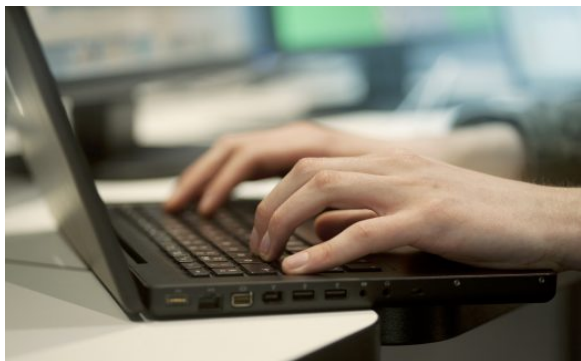
gelma: Mihin kysymykseen pyrit vastaamaan? Esseen rajaaminen on erittäin tärkeää lopputuloksen kannalta. Usein lopputulos on sitä parempi, mitä tarkemmin rajaaminen on tehty. Silloin asiassa päästään syvällisempään käsittelyyn ja tarkasteluun. Selvitä vielä itsellesi ja lukijalle esseesi lähtökohdat, peruskäsitteet ja niiden ”tarkat” ja työn näkökulman mukaiset merkitykset. Alaotsikoiden käyttö selkeyttää ja helpottaa esseen tekemistä. Pohdi, millälaisella rakenteella tekstisi vastaa luontevasti asettamiisi kysymyksiin. Alaotsikoiden avulla myös ilmaiset tekstisi jäsennyksen. Johdantoluvun tarkoituksena on johdatella/viittää lukijaa esseen aiheeseen ja sisältöön. Johdantoluvun voi kirjoittaa ajallisesti viimeiseksikin.

Liitä asiat toisiinsa ja etene johdonmukaisesti. Helpoimmillaan – ja usein myös tehokkaimmillaan – tämä tarkoittaa, että toisiaan seuraavat lauseet ja kappaleet ovat aina viittaussuhteessa keskenään ja liittyvät luontevasti toisiinsa. Käsittele yhdessä kappaleessa yhtä pääasiaa ja sen yksityiskohtia ja perusteluja, älä rönsyile. Kirjoita selkeällä, hyvällä suomen kielellä alan tärkeimpiä pääkäsitteitä käyttäen. Pidä otsikon näkökulma mukana koko esseen etenemisen ajan. Omia analyyseja ja johtopäätöksiä saa olla pitkin essetäkin, vaikka niiden varsinainen paikka onkin loppupohdintaluvussa. Niiden tarkoituksenmukainen suhde ja nivoutuminen muuhun tekstiin on aina harkittava. Myös lähdeaineiston soveltava käyttö osoittaa omaa ajattelua ja asian sisäistämistä. Väitteiden perusteluiden tulee olla pitäviä ja riittäviä.

Tarkista lopuksi, että esseen otsikon ja sisällön välillä on vastaavuus ja tarvittaessa muotoile otsikkoa ilmaisevammaksi. Otsikon pitää olla kertova, silti se saa olla iskevä. Loppuluvun pitää näyttää, että tehtävä on loppuun suoritettu, langat punottu yhteen eli

⁵<https://utu.onedu.fi/verkkojulkaisut/zine/348/cover>

ympyrä sulkeutuu. Loppupohdintaluvussa voi koosteenomaisesti vetää yhteen esseessä esitellyjä asioita ja esittää omia tulkintoja ja analysointejä. Siinä voi myös tuoda esiin jotain uutta, luoda katsetta eteenpäin, tulevaan tai asettaa kysymyksiä ja kyseenalaisuuksia.

Kuva 2: Blogs.salford.ac.uk

Tieteellisen esseen laajuus ja ulkoasu

Esseen pituudelle on hankala asettaa ehdottomia vaatimuksia, koska keskeisintä esseessä on sen sisältö. Kun sisältö on analyyttinen ja pohdiskeleva, voi sanottavan tiivistää pieneenkin tilaan. Yleisenä ohjeena (josta voi olla jaksokohtaisia eroja) pidettäköön kuitenkin: 4–5 tekstisivua/yksi opintopiste, 8–10 tekstisivua/kaksi opintopistettä, 12–15 tekstisivua/kolme opintopistettä, 16–20 tekstisivua/neljä opintopistettä. Jos tehtävänannossa on annettu ohjeellinen pituus, on siinä hyvä pitäytyä (tämä kertoo jotain myös rajauksen onnistumisesta). Esseen pituus lasketaan tekstiosasta eli johdannon alusta pohdintaluvun loppuun. Käytä esseessäsi 12 pt. fonttikokoa, 1,15 riviväliä ja 4 cm:n vasenta ja 2 cm:n oikeata marginaalia. Esseessä on oltava:

- Kansilehti: Opiskelijan nimi, sähköpostiosoite, esseen otsikko, päiväys, opin-

tojakson nimi ja opintopistemäärä

- Sisällysluettelo
- Lähdeluettelo

Tieteellinen essee tulee lähdeviitoittaa, jotta lukija tietää, mihin kirjoittaja kulloinkin tietonsa pohjaa. Lähdeviitteillä myös erotetaan omat pohdinnat lainatusta tekstistä, jotta lukija tietää, mikä on kirjoittajan omaa ja mikä lainattua. Samalla kirjoittajan omat pohdinnat ja analyysit nousevat tekstistä paremmin esille. Tarkempia ohjeita lähdeviitoitukseen ja lähdeluettelon laadintaan löytyy esim. Hirsjärvi, Remes & Sajavaara: Tutki ja kirjoita. Tekstikappaleet erotetaan toisistaan joko tyhjällä rivillä tai sisennyksellä. Edellä mainitut tavat ovat keskenään vaihtoehtoisia. Koska esseessä on kysymys suorasta kerronnasta, siihen eivät kuulu ranskalaiset viivat, iskusanat, eivätkä yhden virkkeen kappaleet. Myös numeroituja luetteloita ja turhia sitaatteja tulee välttää. Oikolue tekstisi huolellisesti. Huolimaton työn jälki, lyönti- ja kirjoitusvirheet vaikuttavat helposti koko tekstiin ja argumentaation uskottavuuteen.

Esseen arviointi

Tieteellisen esseen arvioinnissa otetaan huomioon mm. seuraavat seikat:

- Aiheen rajausta, otsikon ja sisällön vastaavuus
- Jäsentely ja rakenne
- Aihealueen käsittely, lähteiden soveltaminen ja pohdinta
- Ilmaisun selkeys
- Muotoseikkojen oikeellisuus

Tarkemmat yleiset arviointikriteerit on esitelty Opiskelijan yleisoppaassa.⁶

⁶<https://utu.onedu.fi/verkkojulkaisut/zine/348/cover>

Monimuoto-opintojen opintoryhmätyöskentely

Opintoryhmä I: Tutustuminen ja orientoituminen lastensuojelun teemaan

Valmistautuminen: Tutustuminen Moodleen ja siellä olevaan opintomateriaaliin

- tutustutaan muihin ryhmäläisiin ja opintojakson sisältöön
- nykytiedon pohjalta tehdään mind map aiheesta "Mitä on lastensuojelu? Tehtävän voi toteuttaa esimerkiksi niin, että ensin kukin työstää tehtävää yksin ja sen jälkeen pareittain ja lopuksi neljän hengen ryhmässä jaetaan tuotokset. Vaihtoehtoisesti tehtävä voidaan toteuttaa verkossa yhteistoiminnallisesti Flingassa.
- suoritustapana oppimispäiväkirja tai essee (mm. ideointia, hyviä käytäntöjä kirjoittamiseen, tehtävän rakenne ja muotoseikat)
- opintojakson aikana voidaan koota lastensuojeluun liittyviä lehtiartikkeleita tai uutisia, joita voidaan hyödyntää jatkossa opintoryhmän tapaamisissa

Opintoryhmä II: Lasten oikeudet ja lainsäädäntö

Valmistautuminen: Artikkelien ja uutisten kerräminen

- Tavoitteena on perehtyä ja oppia lasten oikeuksista sekä ymmärtää lastensuojelulainsäädäntöä. Perehdytään pareittain tai pienryhmissä:
 - YK:n lapsen oikeuksien sopimus⁷ ja sen merkitys
 - Lastensuojelun lainsäädännön⁸ perusteet
 - Sosiaalihuoltolaki⁹
 - Laki lasten huollosta ja tapaamis-oikeudesta¹⁰
 - Hallintolaki¹¹
 - Perusopetuslaki¹²
 - Oppilas- ja opiskelijahuoltolaki¹³
 - Terveystieteiden huoltolaki¹⁴
- ryhmäkeskustelu lasten oikeuksista ja niiden toteutumisesta
- erilaisten tapausesimerkkien pohjalta pohditaan lainsäädännön soveltamista käytäntöön (tapaukset voivat olla esimerkiksi työelämästä, lehtiartikkeleista tai uutisista)
- lopuksi jaetaan Moodlesta olevasta

⁷<https://www.unicef.fi/tyomme/lapsen-oikeudet/lapsen-oikeuksien-sopimus/>

⁸<https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2007/20070417>

⁹<https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2014/20141301>

¹⁰<https://finlex.fi/fi/laki/ajantasa/1983/19830361>

¹¹<https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2003/20030434>

¹²<https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/1998/19980628>

¹³<https://www.finlex.fi/fi/laki/alkup/2013/20131287>

¹⁴<https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2010/20101326>

materiaalista artikkelit viimeisen opintoryhmän lukupiirityöskentelyä varten sekä sovitaan seuraavan opintoryhmän toteutuksesta.

Opintoryhmä III: Traumat ja niiden huomioinen

Valmistautuminen: lue Talentia -lehden artikkeli traumojen huomioimisesta <https://www.talentia.fi/talentia-lehti/traumat-huomioon/>¹⁵

Opintoryhmä voidaan toteuttaa esimerkiksi seuraavilla vaihtoehtoisilla tavoilla.

- Kukin opiskelija valitsee yhden artikkelin Traumaterapiakeskuksen verkkosivuilla olevista artikkeleista ja lukee sen etukäteen. Artikkelien pohjalta järjestetään lukupiirityöskentely pienryhmissä. Lukupiirissä voidaan myös pohtia alla olevista kysymyksistä valiten niitä, jotka sopivat artikkelien teemoihin.
- Vaihtoehtoisesti voidaan jakautua pienryhmiin ja valita ryhmiä kiinnostavat pohdintakysymykset selvitettäväiksi verkkoa hyödyntäen ja yhdessä keskustellen.

<https://traumaterapiakeskus.com/>¹⁶

<https://traumaterapiakeskus.com/artikkelit/>¹⁷

Pohdintakysymyksiä:

1. Mitkä ovat yleisimmät tekijät, jotka voivat aiheuttaa trauman lapsuudessa, ja miten ne voivat vaikuttaa lapsen kehitykseen?
2. Kuinka eri trauman muodot, kuten fyys-

sinen väkivalta, seksuaalinen hyväksikäyttö tai huomion puute, voivat ilmetä lapsen tai nuoren käyttäytymisessä ja tunne-elämässä?

3. Mitä keinoja on olemassa lasten ja nuorten traumojen ennaltaehkäisyyn yksilö- ja yhteisötasolla?
 4. Miten trauma vaikuttaa lapsen sosiaalisiin suhteisiin ja kykyyn muodostaa terveitä ihmissuhteita?
 5. Kuinka kulttuuriset erot voivat vaikuttaa siihen, miten trauma ymmärretään ja miten siihen puututaan?
 6. Mitkä ovat lapsen tai nuoren voimavarat, jotka voivat auttaa heitä selviytymään traumasta?
 7. Miten ammattilaiset voivat tukea perheitä, jotka kokevat traumaa, ja miten he voivat tukea lasten ja nuorten paranemisprosessia?
 8. Miten lastensuojelujärjestelmä voi parantaa traumaattisia kokemuksia kokeneiden lasten tukemista ja auttaa heitä muodostamaan turvalliset kotiolot?
 9. Miten trauma vaikuttaa opetukseen ja koulumenestykseen? Mitä koulujärjestelmä voisi tehdä auttaakseen traumatisoituneita lapsia?
 10. Kuinka voimavarakeskeinen lähestymistapa voi auttaa lasta tai nuorta rakentamaan vahvuuksiaan ja toipumaan traumasta?
- Opintoryhmän lopuksi voidaan pitää tilannekatsaus missä vaiheessa oppimispäiväkirjat/esseet ovat sekä jättää hieman aikaa myös mahdollisille kysymyksille ja keskustelulle tehtävien poh-

¹⁵<https://www.talentia.fi/talentia-lehti/traumat-huomioon/>

¹⁶<https://traumaterapiakeskus.com/>

¹⁷<https://traumaterapiakeskus.com/artikkelit/>

jalta.

- päätös ryhmän toiveiden mukaan

Opintoryhmä IV: Lukupiirityöskentely ja ryhmän päätös

Valmistautuminen: Moodlessa olevan artikkelin lukeminen ja alustuksen tekeminen lukupiirityöskentelyä varten.

- lukupiirityöskentely 3–4 opiskelijan pienryhmissä

Opettajien esittely

Leo Nyqvist (VTT, sosiaalityön emeritusprofessori, dosentti)

Kuva 3: Leo Nyqvist

Olen toiminut Turun yliopiston sosiaalityön professorin tehtävässä 2002-2019. Tutkimustoimintani on keskittynyt lasten- ja nuorten ongelmiin, nuorten väkivaltaan ja nuorisoriikollisuuteen yleisemmin, 2000-luvulta lähtien olen tutkinut myös lähisuhdeväkivaltaa, turvakotitoimintaa sekä miesten kanssa tehtävää kriisi- ja väkivaltatyötä. Olen toiminut pitkään lastensuojeluun ja lähisuhdeväkivaltaan liittyvissä kysymyksissä kouluttajana sekä Suomessa että Virossa. Turun hallinto-oikeuden asiantuntijajäsenenä lastensuojeluasioissa olen ollut 1999-2021. Pidän opintojak-

son luennot ja opintojakson suorittamiseen ja muihin opintoihin liittyvissä asioissa voit olla yhteydessä avoimen yliopiston henkilökuntaan.

Linda Maria Laaksonen (FT, VTK, yliopisto-opettaja)

Toimin erityispedagogiikan yliopisto-opettajana Turun yliopistossa. Taustani on erityispedagogiikan lisäksi sosiologiassa ja tutkimusintressini liittyvät erityisesti koulutuksellisen tasa-arvon kysymyksiin ja siihen minäkalaisia koulutuspolkuja erilaisista taustoista tuleville opiskelijoille muodostuu. Tällä opintojaksolla arvioin oppimispäiväkirjat ja es-
seet.

Kuva 4: Linda Maria Laaksonen